

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Natuur
en Visserij
Team Visserij

Auteur
[Redacted]
[Redacted]
[Redacted]

nota

Nota beantwoording vragen (2023Z20261) gesteld door leden Bromet (GroenLinks-PvdA), Tjeerd de Groot (D66), Kostić (PvdD) en Koekkoeck (Volt) over de controle op visfraude door de NVWA

TER BESLISSING
Datum
1 februari 2024
Kenmerk
DGNV-V / 45224905

Parafenroute		
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]
[Redacted]	[Redacted]	[Redacted]

Kopie aan

Bijlage(n)
1

Aanleiding

Op 15 december 2023 zijn er door leden Bromet (GroenLinks-PvdA), Tjeerd de Groot (D66), Kostić (PvdD) en Koekkoeck (Volt) kamervragen gesteld over de controle op visfraude door de NVWA. Dit mede naar aanleiding van een gerechtelijke uitspraak van de rechtbank Den Haag op 1 december 2023 over een zaak van ClientEarth en Low Impact Fishers of Europe (LIFE) tegen het besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) van 17 november 2021 waarin een handhavingsverzoek wordt afgewezen. De vragen van de leden gaan vooral in op de rol van de NVWA bij de controles op visfraude.

Advies

U kunt de beantwoording van de kamervragen ondertekenen.

Kernpunten

- In de beantwoording reageert u op de uitdagingen van de NVWA bij de controles op visfraude en licht u toe welke inzet er is en wordt gepleegd om te (blijven) voldoen aan de Europese normen. Daarbij is er sinds 2021 versterkte aandacht voor de controle en handhaving in de visserijsector, mede naar aanleiding van twee inbreukprocedures van de Europese Commissie.
- In verband met de interne afstemming was het niet mogelijk om de vragen te beantwoorden binnen de gebruikelijke termijn. Op 11 januari is daarom een uitstelbrief verzonden aan de Tweede Kamer.

Toelichting

- LIFE is een belangenvereniging voor kleinschalige visserij in Europa. ClientEarth is een NGO op het gebied van milieurecht. Beide partijen hebben op 15 juni 2021 gezamenlijk een handhavingsverzoek ingediend. Dit handhavingsverzoek ziet op controles door de NVWA bij pelagische en demersale visserijbedrijven. Zij hebben onder andere verzocht om over te gaan tot bestuurlijke handhaving bij de vijf of zes Nederlandse pelagische visserijbedrijven en bij de demersale visserijbedrijven.

Ontvangen BPZ

- Op 17 november 2021 is het verzoek afgewezen, omdat het onvoldoende feiten bevat waaruit een mogelijke overtreding blijkt en geen aanleiding geeft om, naast het al bestaande reguliere toezicht, extra onderzoek in te stellen. Bij het besluit is het verzoek om handhaving van LIFE en ClientEarth niet-ontvankelijk verklaard, omdat LIFE niet als belanghebbende kan worden aangemerkt en omdat het verzoek onvoldoende concreet is.
- In reactie hierop hebben beide partijen de stap naar de rechter gemaakt. LIFE stelt dat zij net als ClientEarth belanghebbende is, omdat zij zich ervoor inzet dat alle vissers zich houden aan geldende wet- en regelgeving waaronder het tegengaan van overbevissing in Europa. Ook stellen beide partijen dat het handhavingsverzoek voldoende concreet is.
- Op 1 december 2023 heeft de rechtbank Den Haag uitspraak gedaan in deze zaak, waarbij de rechtbank concludeert dat het handhavingsverzoek op de juiste wijze is beoordeeld. Het mocht ontvankelijk verklaard worden, omdat het niet specifiek genoeg is. Het verzoek gaat over misstanden in de gehele visserijsector en niet over een overtreding van een specifiek bedrijf.
- Als de partijen vinden dat de minister van LNV in het algemeen onvoldoende doet om overbevissing tegen te gaan, dan kan alleen de burgerlijke rechter dit beoordelen. De bestuursrechter kan alleen een oordeel geven over besluiten van de minister die gaan over handhavingsverzoeken om op te treden tegen een specifieke overtreding.
- Sinds 2021 is er versterkte aandacht voor de controle en handhaving binnen het visserijdomein. Mede naar aanleiding van twee inbreukprocedures van de Europese Commissie. Om de doelstellingen van het GVB te waarborgen is het beleid gericht op een beter perspectief voor de visserijsector, om daardoor de nalevingsbereidheid te verhogen. Daarnaast is een effectief en doeltreffend controle- en handhavingssysteem nodig. Sinds 2021 wordt er gewerkt aan de versterking van het systeem van controle en handhaving in de visketen. Met de investeringen in verbeterde monitoring, intensivering van de controlecapaciteit en uitbreiding van sanctiemogelijkheden wordt ingezet op versterking van de publieke handhaving. Deze inzet richt zich op het vergroten van de pakkans en het versterken van de afschrikkende werking van de sancties, met als doel de naleving van wet- en regelgeving in de visketen te verbeteren.
- In 2023 is in Europa overeenstemming bereikt over de herziening van de controleverordening, die nieuwe opgaven op het gebied van controle en handhaving met zich meebrengt. Met de herziening van de controleverordening zal dan ook gekeken worden welke inzet de komende periode nodig is om te voldoen aan de nieuwe controletaken van de NVWA en RVO.